

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДОКЛАД

от

Д-Р АСЕН МЕДЖИДИЕВ - МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасяме за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните.

Целта на законопроекта е да се изпълнят препоръките на Европейската Комисия постъпили в рамките на нотификационната процедура по Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 година, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество, относно проекта на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, и в хода на продължаващата процедура за нарушение № 2020/4042 по чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В становището, получено в рамките на нотификационната процедура по Директива (ЕС) 2015/1535 на 26.09.2022 г. Европейската комисия обръща внимание и на продължаващата процедура за нарушение № 2020/4042, в рамките на която Комисията подчертава пред българските власти, че за целите на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“, предвиден за натурални минерални води в чл. 8, пар. 2 от Директива 2009/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. относно

експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води и съответно за изворни води в чл. 9, пар. 4, б. „в“ във връзка с чл. 8, пар. 2 от директивата, в проекта на наредба липсват определения на понятията „находище“ и „подземното водно тяло“, както и няма изрични препратки към определенията на тези понятия в други актове от националното законодателство.

Определения за понятията „находище на минерална вода“ и „подземното водно тяло“ има в Закона за водите, но последният въвежда дефинициите по Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите. Съгласно т. 43 от решението на Съда на Европейския съюз от 24.06.2015 г. по преюдициално запитване по дело С 207/14 се посочва следното: „... за целите на тълкуването на член 8, параграф 2 от Директива 2009/54 не следва да се прави позоваване на понятията „водоносен хоризонт“ и „подземен воден обект“, съдържащи се в Директива 2000/60. Всъщност от член 1 от последната директива и от практиката на Съда (в този смисъл вж. решения Комисия/Люксембург, С-32/05, ЕУ:С:2006:749, т. 41 и Комисия/Германия, С-525/12, ЕУ:С:2014:2202, т. 50) следва, че с Директиви 2000/60 и 2009/54 се преследват различни цели. В действителност, докато с първата се преследват цели, свързани най-вече с околната среда, то втората е насочена към защита на здравето на потребителите и предпазването им от въвеждане в заблуждение, както и към гарантиране на честна търговия. Ето защо разпоредбите на Директива 2000/60 не могат да се считат за релевантни за исканото в случая тълкуване (вж. по аналогия решение Møller, С-585/10, ЕУ:С:2011:847, т. 37).“.

Предвид горното е идентифицирана необходимост от допълнение на § 1 от допълнителните разпоредби на Закона за храните, с което да се въведат определения за понятията „находище“ и „подземно водно тяло“.

С цел предприемане на действия за отразяване на бележките на Европейската комисия бяха организирани две междуведомствени срещи с представители на Министерството на здравеопазването, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на околната среда и водите и дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“ към Администрацията на Министерския съвет.

Предложеният на срещите подход за допълнение на § 1 от допълнителната разпоредба на Закона за храните е разгледан и одобрен на оперативно съвещание на Министерския съвет, проведено на 29.12.2022 г.

В изпълнение на взетите решения е подготвен и настоящият проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните.

С въвеждане на понятията „находище“ и „подземно водно тяло“ в Закона за храните се цели транспониране в цялост на Директива 2009/54/ЕО на Европейския

парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води, така че проектът на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначен за питейни цели, да отговаря напълно на изискванията на директивата и да осигурява съответствие на българското законодателство с европейското, включително да се гарантира спазването на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“.

Предложените допълнения на Закона за храните с въвеждането на чл. 75а-75в са в изпълнение на мярка № 39 от приложение № 1 на Решение № 704 на Министерския съвет от 2018 г. за приемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване.

Съгласно визираната мярка, одобрението от страна на министъра на здравеопазването относно съответствието на методите за обработка на натурални минерални и изворни води, представлява удостоверителен режим, въведен с Наредбата за изискванията към бутилираните минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Съгласно чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД) режимите се установяват само със закон, поради което горепосоченият режим следва да се уреди със закон.

С въвеждането на чл. 75а-75в в закона и прецизиране текстовете на чл. 116 се цели подобряване на законодателната уредба за ограничаване на административната тежест и подобряване на административното обслужване за бизнеса и гражданите. С предложените промени специалният закон се привежда в съответствие с общите изисквания на ЗОАРАКСД – отделните административни режими да се уреждат на ниво закон с ясно посочване на изискванията за извършване на отделните административни услуги, сроковете, процедурите и необходимите документи.

С приемането на нормативния акт и въвеждането в Закона за храните на понятията „находище“ и „подземно водно тяло“ се очаква да се постигне правилно прилагане на принципа „един и същ извор – едно търговско описание“, залегнал в разпоредбите на Директива 2009/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води.

От друга страна, очаква се да се изпълнят препоръките по мярка № 39 от Решение № 704 на Министерския съвет от 2018 г. Предложените законови промени не водят до промени в режима по същество, а единствено до промяна на нормативния акт, в който се урежда режимът, поради което резултатите от приемането на законопроекта в тази част имат по-скоро административно-правен характер и няма да повлияят на заявителите на административната услуга, нито на други участници на пазара на минерални и изворни води.

Съгласно разпоредбата на чл. 116 от Закона за храните, Министерството на здравеопазването издава здравен сертификат за износ на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, по искане на износителя или заинтересованото лице, по реда на чл. 37 от Закона за здравето. Практиката след влизане на разпоредбата в сила показва, че с така предвидените действия не се удовлетворяват исканията на съответните власти на трети страни и в голяма част от случаите, предвиденият по чл. 37 от Закона за здравето здравен сертификат не изпълнява критериите и не предоставя исканата от тях информация. Това води до затрудняване изпълнение на поетите от страна на български юридически лица ангажименти за доставяне на договорените количества бутилирана вода до съответния контрагент в държавите извън Европейския съюз и/или Европейското икономическо пространство. В тази връзка е предложено и изменение на разпоредбите на чл. 116.

С прецизиране на разпоредбата относно издаване на здравен сертификат за износ на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, се цели осигуряване на условия за издаване на документ, съответстващ на изискванията на компетентните органи на страната, в която ще бъдат изнасяни бутилираните води по отношение на вида и съдържанието на документа, който се очаква да бъде издаден от здравните власти на Република България. С цел уеднаквяване на законодателството в тази област се предлагат изменения и на Закона за здравето.

Законопроектът е свързан с въвеждане в българското законодателство и на разпоредби от Директива 2003/40/ЕО на Комисията от 16 май 2003 година за установяване на списъка, границите на концентрация и изискванията към етикетирането за съставките на натуралните минерални води и условията за употреба на обогатен с озон въздух за обработката на натурални минерални води и на изворни води.

Към настоящия момент директивата е въведена в българското законодателство чрез подзаконов нормативен акт – Наредбата за изискванията към бутилираните минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Поради регламентирането на съответни въпроси, предмет на директивата, на ниво закон е изготвена таблица за съответствие и от нея е видно, че е извършен анализ и разпоредби на директивата са транспонирани в приложения законопроект.

Предвид факта, че в Директива 2009/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води не се съдържат определения за понятията „находище“ и „подземно водно тяло“ не е изготвена таблица на съответствието с правото на Европейския съюз, тъй като не могат да се посочат конкретни текстове, които се въвеждат в националното законодателство. В настоящия случай с предложените промени се подпомага прилагането на един принцип, а не се транспонират конкретни текстове.

Предложеният проект на акт няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена и приложена финансова обосновка, съгласно чл. 35,

ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерски съвет и неговата администрация.

Проектът е преминал обществено обсъждане по реда на чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за нормативните актове, като целесъобразните бележки и предложения са приети.

Проектът е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища, заедно със справка за приетите и неприетите бележки и съображения за това, са приложени към настоящия доклад.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед на гореизложеното, на основание на чл. 8, ал. 4, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагаме Министерският съвет да вземе решение, с което да одобри предложени проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните.

Приложения:

1. проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроекта;
2. законопроект;
3. мотиви към законопроекта;
4. частична оценка на въздействието на проекта на нормативен акт;
5. финансова обосновка;
6. съобщение за средствата за масово осведомяване;
7. таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

С уважение,

Д-Р АСЕН МЕДЖИДИЕВ
министър на здравеопазването